

Sbohem dobrodružství na velkém plátně

Streamování ohrožuje existenci kin

Trpící kinematografický průmysl touží po ukončení koronavirových omezení. Krizí jsou ovšem nejvíc postižena samotná kina. Filmová studia si totiž oblíbila filmové premiéry na streamovacích portálech.

ROMAN LEIPOLD

Už mnohokrát se tvrdilo, že kino je mrtvé. Mezi označované viníky patřil nejdříve zvukový film, pak televize, videokazety a digitální kopie. Kina však všechny tyto útoky suverénně odrazila. Jednoduše tak, že protivníky, které nešlo porazit, pouze obešla. Všechny nové platformy byly integrovány do spotřebního řetězce, jenž vždy začínal návštěvou kina. Až doteď. Nyní by se to mohlo velmi rychle změnit.

Kinu totiž vyrostli dva oponenti, kteří by mu mohli skutečně připravit hořký konec: streaming a koronavirová pandemie. V první polovině roku 2020 poklesl prodej vstupenek v evropských kinech sotva na polovinu. I ve slabých srovnávacích obdobích kina ještě o rok dříve inkasovala na vstupném minimálně dvakrát tolik. Naopak již tak sám o sobě rostoucí streamingový trh z koronakrizy těžil. V roce 2020 získal Netflix v prvních dvou čtvrtletích po celém světě

26 milionů předplatitelů – téměř tolik jako za celý rok 2019, který v žádném případě nebyl s 28 miliony nových zákazníků slabý.

Nové plány Hollywoodu

V určitém okamžiku omezení, která nám koronavirová krize připravuje, skončí. Ale to, že u provozovatelů kin dojde k návratu k normálu, je více než nejisté. Je možné, že vakcíny přinesou zpět starou svobodu a způsobí dočasný návrat diváků k pokladnám kin. Hollywood však pro budoucnost filmu píše nový scénář a v něm se nic o happyendu klasického kina nedočte. Filmová studia určila pro koncept spotřebního řetězce objížďky, přičemž první zastávkou již nemusejí být nutně filmové sály, ale spíše na stejné úrovni postavené vlastní streamovací portály.

Koronakrizе vedla k tomu, že tento koncept už oslavil předčasné premiéry. Kinopremiéra očekávaného

filmu *Mulan* se nekonala. Místo toho společnost Disney uvedla plnou verzi výhradně na svém vlastním kanálu Disney+, který byl spuštěn v roce 2020. Konkurenční studio Universal umístilo své *Trolls World Tour* na všechny placené videoplatformy včetně Peacocku, nově vytvořeného vlastního streamovacího portálu. S pěti miliony zhlédnutí za cenu 20 dolarů v USA a přibližně 15 eur v Evropě vydělalo streamované pokračování úspěšného animáku za tři týdny více než kolik zvládla jeho první část během celých pěti měsíců v kinech. Disney zase podle odhadů na svém filmu *Mulan* vydělal až 260 milionů dolarů. Z pohledu studia by to odpovídalo tržbám v kinech přes půl miliardy dolarů, protože polovina koláče tržeb zůstává provozovatelům kin. Abychom to uvedli do kontextu: Jako nejlepší film společnosti Disney z roku 2019 dosáhlo *Ledové království 2* v USA tržeb v kinech ve výši 477 milionů.

Odhaduje se, že americký filmový průmysl v pandemickém roce 2020 ztratil 20 miliard dolarů. Kolik kin tuto mizérii přežije? AMC, největší světový řetězec kin, čelí bankrotu. Číslo dvě, Cineworld, si nevede o moc lépe.

Filmové pirátství se vrací

Další hřebíček do rakve provozovatelů kin přidal filmové studio Warner Bros. Hollywoodský veterán chce letos na své video platformě HBO Max vydat nejméně 17 nových filmů – současně s uvedením v kinech, pokud to tedy situace kolem koronaviru vůbec dovolí. Začalo to filmem Wonder Woman 1984, který většinu kritiků zklamal, ale zato potěšil mnoho pirátů: krátce po startu na HBO Max už po internetu kolovaly nelegální kopie. Cenově napnutá streamovací strategie Hollywoodu by mohla přinést právě velký návrat filmových pirátů. Hvězdný režisér Warneru Christopher Nolan kritizoval nový obchodní model svého studia dramatickými slovy: „Někteří z největších filmových tvůrců a hlavních filmových hvězd v našem oboru šli spát v domněnku, že pracují pro největší filmové studio, a po probuzení zjistili, že pracují pro nejhorší streamovací službu.“

Hollywood se setkává se Silicon Valley

Video streaming spojuje dva magické kalifornské příběhy o úspěchu: legendární filmové umění a digitální vynalézavost.

Streaming v roce 2021:
Odhadovaný obrát v miliardách dolarů

To, co škodí provozovatelům kin, ale nemusí pomáhat streamovacím portálům. Oligopol je již příliš velký: trh sdílí příliš mnoho poskytovatelů. Když Hollywood streamuje své zboží výhradně na svých vlastních portálech, stává se získávání práv pro služby jako Amazon Prime, Netflix nebo Sky ještě složitější. Netflix našel nákladné řešení tohoto problému: v roce 2021 naplánoval 70 interních produkcí. Potenciální trhák by se měl začít vysílat v podstatě každý týden. S hvězdami jako Leonardo DiCaprio chce lídr trhu vytvořit vlastní

„Warner Bros. nechápe, o co přichází. Jeho rozhodnutí nemá žádný ekonomický smysl.“

Christopher Nolan,
filmový režisér

továrnu na sny a uniknout závislosti na Hollywoodu. Na druhou stranu se říká, že Apple nabídl 400 milionů dolarů, aby mohl okamžitě streamovat nového Jamese Bonda. Podle odborného časopisu Hollywood Reporter si však držitel práv MGM představoval podstatně vyšší částku.

Je velmi pochybné, zda takové výpočty nakonec vyjdou. Protože pro zákazníky znamenají exkluzivní smlouvy omezení nabídky. V Česku v současné době postačují dvě nabízená globální předplatná k získání přístupu téměř ke všem atraktivním hollywoodským produkcím.

Pokud každé studio a každá služba budou vařit svou exkluzivní polévku, budou si muset fanoušci filmů a seriálů teoreticky obstarávat stále více předplatných nebo kupovat draze individuální jednotlivé přístupy. V praxi to nebude fungovat, protože uživatelské rozpočty jsou omezené a zákazníci jsou odrazováni matoucími nabídkami. Navíc členové v pozadí spotřebního filmového řetězce, jako jsou lineární televize, trpí, když se veškerý marketing odehrává pouze na obrazovce. Existuje tedy riziko drastických tržních změn ve formě bankrotů, převzetí nebo fúzí, a v důsledku toho pokles cen. Možná si pak produkční studia vzpomenou na staré dobré kino jako vhodnou scénu pro exkluzivní filmové zážitky. autor@chip.cz

Největší hráč a jeho konkurence

NETFLIX

Americká internetová televize Netflix získala jen ve 4. kvartále minulého roku dalších 8,51 milionu platících zákazníků a celkově jich má v současnosti 203,7 milionu. Přitom za první tři měsíce letošního roku očekává příliv dalších 6 milionů nových zákazníků. Její celkové tržby loni dosáhly 25 miliard dolarů. Služba je dostupná ve 190 zemích světa a v každé z nich Netflix nabízí v průměru 4,5 až 6,5 tisíce audiovizuálních děl. Česko se řadí do pětice zemí s nejširší nabídkou. Netflix počet předplatitelů v jednotlivých zemích nezveřejňuje, ale odhaduje se, že v Česku bylo v roce 2020 mezi 250 až 300 tisíci předplatiteli.

Jedním z největších konkurentů Netflixu je Disney+, vlastněný filmovým studiem Disney. Má zhruba 134 milionů zákazníků a v České republice by měl být zpřístupněn v polovině letošního roku.

Podobné sliby ohledně Česka prezentuje služba HBO Max, kterou v tuzemsku zatím zastupuje verze HBO Go. Max bude na rozdíl od Go umět streamovat v rozlišení 4K, s HDR, zvukem v Dolby Atmosu, bude podporovat až tři souběžné streamy a uživatelské profily. Službu má momentálně předplacenou 38 milionů diváků.

Ve světě hrají významnou roli ještě služby Apple TV+ (asi 38 milionů zákazníků) a především Amazon Prime (150 milionů zákazníků). Ten by rád více zabodoval i na českém trhu, klíčem by měl být vyšší podíl dabovaných pořadů.